

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

професор Олександр БЕЗЛЮДНИЙ

«» _____ 2021 р.

ВИСНОВОК

фахового семінару кафедри історії України і кафедри всесвітньої історії та методик навчання

**Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
від 24 вересня 2021 року**

ГОЛОВА ЗАСІДАННЯ: д.і.н., професор кафедри всесвітньої історії та методик навчання С. О. Біляєва.

СЕКРЕТАР: к.і.н., доцент кафедри історії України В. С. Тацієнко.

ПРИСУТНІ: д.і.н., професор Т. В. Кузнець (рецензент), к.і.н., доцент О. В. Скус (рецензент), к.і.н., доцент О. П. Чучалін (науковий керівник), д.і.н., професор С. О. Біляєва, д.і.н., професор З. В. Священко, д.і.н., професор Ір. І. Кривошея, к.і.н., доцент О. В. Барвінок, к.і.н., доцент О. В. Дудник, к.і.н., доцент В. В. Гордієнко, к.і.н., доцент Г. М. Гордієнко, к.пед.н., професор П. І. Горохівський, к.і.н., професор О. М. Скрипник, к.і.н., доцент В. М. Голобородько, к.і.н., доцент Л. А. Фицик, к.і.н., доцент В. С. Тацієнко, к.і.н., доцент І. Ю. Опацький, к.і.н., доцент Н. Л. Тацієнко, к.і.н., старший викладач А. В. Шауренко, к.і.н., старший викладач С. Ю. Куценко, к.і.н., старший викладач А. А. Шмалюх, викладач К. В. Діденко.

З присутніх – 4 доктори наук за профілем дисертації.

СЛУХАЛИ:

Д.і.н., професора С. О. Біляєву – про обговорення та рекомендацію до захисту дисертації аспірантки кафедри історії України Білоконь Анастасії Сергіївни «Створення та діяльність державних комісій допомоги дітям (1920–1930-ті рр.)», представлену на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 032 Історія та археологія.

Дисертація виконувалася на кафедрі історії України Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Тему дисертації затверджено на засіданні Вченої ради Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 4 від 30 жовтня 2018 р).

Науковий керівник – Чучалін Олександр Петрович, к.і.н., доцент кафедри історії України Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

ВИСНОВОК

фахового семінару кафедри історії України і кафедри
всесвітньої історії та методик навчання
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини щодо дисертації
Білоконь Анастасії Сергіївни на тему:
«Створення та діяльність державних комісій
допомоги дітям (1920–1930-ті рр.)»

1.Актуальність теми дослідження. Важливим чинником, який визначає майбутнє будь-якого суспільства, є його ставлення до дітей. Неналежне виховання підростаючого покоління «запускає» механізм самознищення суспільства та держави. Особливо ускладнюється життя дітей в «смутні» часи, коли на гребні політико-економічних трансформацій поширюється споживацьке ставлення до життя, аморальність і беззаконня.

У сучасних умовах особливої актуальності і гостроти набуває потреба у формуванні ефективної системи соціального захисту різних верств суспільства, і в першу чергу дітей. Здобуття Україною незалежності на початку 1990-х рр., глибокі політичні та соціально-економічні трансформації, деструктивні процеси в економіці призвели до кардинальних змін в житті українського суспільства в цілому та породили ситуацію гострої соціальної нестабільності. Становлення ринкових відносин загострило соціальні проблеми, спровокувало безробіття, зниження рівня життя значної частини населення, реальної заробітної плати, пенсій та допомог. Погіршився рівень соціального обслуговування інвалідів, людей похилого віку та сімей з малолітніми дітьми. У зв'язку з цим актуалізувалися проблеми дитячої безпритульності та бездоглядності, які все частіше пов'язують з такими масовими моделями девіантної поведінки неповнолітніх, як висока кримінальна активність, проституція, алкоголізм, наркоманія, токсикоманія, бродяжництво.

Історія доводить, що безпритульність зростає в періоди війн, голоду, революцій, економічних криз, стихійних або соціальних катаклізмів. Сьогоднішня соціально-економічна та суспільно-політична ситуація в нашій державі, розв'язання Російською Федерацією війни проти суверенної України, анексія частини її території спровокувала економічну та соціальну кризи, переселенські рухи, а пандемія коронавірусу спричинила масові захворювання серед населення та часту фізичну втрату дітьми батьків або осіб, що їх замінювали. Однак, з огляду на офіційні твердження, сьогодні жодна державна чи громадська організація не може надати інформацію про чисельність дітей, що потребують державної допомоги та безпритульних дітей в Україні. Офіційно називається цифра від 100 до 200 тис. дітей і підлітків, що перебувають поза межами державної чи сімейної опіки, не мають постійного місця проживання, неофіційно – від одного до двох мільйонів з 9 мільйонів загального числа дітей України. У цій ситуації накопичений за роки радянської влади значний досвід з надання державою допомоги дітям, створення

відповідних органів боротьби з дитячою безпритульністю і бездоглядністю може стати в нагоді сучасним українським політикам та державі.

Звернення до наукової розробки проблеми історії створення та діяльності державних комісій допомоги дітям, боротьби з дитячою безпритульністю сприятиме отриманню більш об'єктивних знань про особливості організації, методи, загальні та регіональні проблеми формування і діяльності установ, що займаються вирішення означеної наукової проблеми, та допомагатиме в генерації нових ідей.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження є складовою частиною науково-дослідної теми кафедри історії України Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини та виконане у рамках комплексної проблеми «Історико-регіональні аспекти історії України» (номер державної реєстрації 0116U004805).

3. Особистий внесок дисертанта в історичну науку полягає в тому, що 95% використаних у дослідженні джерел вперше введено до наукового обігу.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором висновків підтверджується теоретичною розробкою базових положень та результатами апробації.

5. Метою роботи є комплексне вивчення історії створення та основних напрямів діяльності державних комісій, громадських організацій, їх структури, форм роботи та результатів діяльності з надання допомоги дітям в УСРР 1920–1930-х рр.

Відповідно до поставленої мети визначено основні **наукові завдання дослідження:**

- проаналізувати і дати оцінку загального стану наукової розробки проблеми, її характерних рис, особливостей та тенденцій розвитку;
- охарактеризувати джерельну базу дослідження, його теоретико-методологічні засади та використаний науковий інструментарій;
- визначити особливості становища дітей, що потребували соціальної допомоги та захисту з боку держави;
- проаналізувати становлення і розвиток нормативно-правової бази та організаційних основ діяльності державних комісій та громадських організацій у вирішенні проблеми допомоги дітям;
- дослідити структуру державних органів управління в сфері охорони дитинства в 1920-х – 1930-х рр., показати їх завдання, функції, ієрархію і підпорядкованість;
- здійснити критичний аналіз сутті, принципів, особливостей та основних організаційно-правових форм надання допомоги дітям, діяльності державних комісій на різних етапах розвитку держави досліджуваного періоду;
- охарактеризувати діяльність державних органів та громадських організацій, що надавали допомогу безпритульним та бездоглядним дітям;
- виявити заходи ВУЦВК, РНК УСРР, місцевих органів влади і громадських організацій з поліпшення становища дітей в Радянській Україні;

– проаналізувати діяльність радянської громадськості у вирішенні проблеми надання допомоги дітям;

6. Об'єктом дослідження була система державних органів, установ та громадських організацій, що займалися питаннями соціального захисту і підтримки дітей в Україні 1920-х – 1930-х рр., а також діти як ключові суб'єкти даної системи.

7. Предметом дослідження став процес створення і функціонування системи державних комісій та громадських організацій, що вирішували питання надання допомоги дітям в УСРР окресленого хронологічного періоду.

8. Методи дослідження: основою дослідження стали загальнонаукові принципи історизму, об'єктивності та системності, а також загальнонаукові та спеціальні методи дослідження. Принцип об'єктивності дозволив розглянути предмет дослідження з урахуванням об'єктивних закономірностей, які визначали процеси соціально-економічного розвитку України в окреслений період. Принцип наукового історизму сприяв всебічному аналізу обраної для дослідження проблеми в її динаміці. Реалізації цих методологічних принципів сприяли підібрані нами методи історичного дослідження: історико-генетичний, історико-системний та історико-порівняльний.

У дисертаційній роботі використані методи історіографічної класифікації джерел із застосуванням проблемно-хронологічного принципу. За допомогою методів аналізу й порівняння опрацьовано архівні документи та опубліковані матеріали, нагромаджено і систематизовано емпіричний матеріал, проаналізовано статистичні дані. Формування та компонування структурних елементів дисертації здійснювалося із застосуванням проблемно-хронологічного методу, що дозволило викласти історичний матеріал у хронологічній послідовності.

Основу дисертаційної роботи склали багатофакторний, міждисциплінарний, історико-порівняльний підходи. З перших років вивчення проблеми організації державою допомоги дітям вона стала об'єктом уваги в працях багатьох вчених з різних областей науки. Застосування міждисциплінарного підходу дало можливість використовувати ідеї, що належали не лише історикам, але і юристам, медикам, педагогам. Завдяки використанню історико-порівняльного підходу вдалося провести аналогію між процесом надання державою допомоги дітям у 1920-х – 1930-х рр. та в сучасному суспільстві. Принцип об'єктивності дозволив безпристрасно проаналізувати наявні в історіографії оцінки державної політики з надання допомоги дітям.

9. Хронологічні межі дисертаційної роботи охоплюють період 1920-х – 1930-х рр., що дозволяє розглядати діяльність держави з надання допомоги дітям у динаміці. Нижня межа означена 1920 р. і обумовлена тим, що у зв'язку з військовими та революційними подіями радянська влада з самого початку свого встановлення зіткнулася з проблемою необхідності організації допомоги дітям, вирішення питання їх безпритульності та бездоглядності як в Україні, так і в цілому в усій державі. З цього часу стала формуватися радянська система державних комісій з надання допомоги дітям.

Верхня хронологічна межа окреслена 1938 р. і визначається припиненням функціонування Центральної комісії допомоги дітям при ВУЦВК. Тобто досліджуваний період охоплює цілісний процес створення та діяльності державних комісій допомоги дітям в радянській Україні.

Для об'єктивного обґрунтування окремих положень дисертаційної праці, доводилося зміст матеріалів окремих розділів подавати, виходячи за окреслені хронологічні межі.

10. Географічні межі дослідження охоплюють територію Української Соціалістичної Радянської Республіки, а з 1937 р. – Української Радянської Соціалістичної Республіки, що перебувала у складі СРСР.

11. Наукова новизна одержаних результатів визначається метою дослідження, зумовлена сукупністю поставлених завдань та способами їх розв'язання. Новизна дослідження полягає в постановці і вирішенні проблеми з поглибленого вивчення механізму формування політики соціального захисту дитячого населення України 1920-х – 1930-х рр. Дисертація є одним із перших у вітчизняній історичній науці комплексних досліджень засад створення та особливостей організації діяльності державних комісій з надання допомоги дітям 1920-х – 1930-х рр. У дисертації обґрунтовано низку теоретичних положень і висновків, що мають наукову новизну, зокрема:

вперше:

– зроблено комплексний критичний аналіз та здійснено класифікацію історіографії окресленої наукової проблеми;

– простежено еволюцію наукових поглядів та уявлень стосовно формування засад становлення і діяльності державних комісій допомоги дітям в радянській Україні 1920-х – 1930-х рр., здійснено систематизацію цих уявлень з урахуванням здобутків вітчизняних та зарубіжних науковців, їх поділ на групи в залежності від проблемно-хронологічного, предметного критеріїв та виокремлено низку етапів;

– здійснено класифікацію та характеристику джерельної бази дослідження створення державних комісій допомоги дітям у перші десятиліття існування радянської влади в Україні та введено до наукового обігу архівні документи і матеріали, що розкривають особливості їх формування;

– до наукового вжитку залучено нові, раніше невідомі науковій спільноті документи державних органів, громадських організацій, статистичні матеріали, а також здійснено звернення до вже відомих документів з новими питаннями, що дозволяє суттєво доповнити джерельну базу з проблеми дослідження, забезпечує набуття нових історичних знань у даній області, дозволить по-новому поглянути на відомі історичні факти та події, дати їм об'єктивну оцінку і трактування;

– у дисертації представлена авторська концепція організації державної допомоги дітям досліджуваний період, розкривається її суть і зміст;

– виокремлено основні етапи створення та тенденції діяльності державних комісій допомоги дітям, їх організаційних структур, а також соціальної політики радянської держави, шляхів її реалізації та системи управління, взаємовідносин державних органів з громадськістю;

– виявлено причини погіршення життєвих умов дитячого населення, дитячої злочинності і безпритульності, визначено ступінь впливу політичних та соціально-економічних чинників на розвиток цих негативних явищ, показана зростаюча роль соціально-економічних і психологічних передумов дитячої безпритульності та злочинності;

– на основі конкретно-історичного підходу виявлено та проаналізовано основні форми, принципи, найбільш суттєві риси і особливості функціонування системи державної допомоги дітям, запобіганню подальшому зростанню рівня дитячої безпритульності та злочинності, з поліпшення життєвих умов неповнолітніх, охороні материнства і дитинства досліджуваного періоду;

– комплексно досліджено досвід державної допомоги дітям через організацію діяльності профільних комісій, а також опосередковано досліджено проблеми становлення і розвитку соціальної роботи серед неповнолітніх в перші десятиліття радянської влади, її досягнення та прорахунки;

– узагальнено досвід розвитку системи соціального захисту дитинства і її модернізації з урахуванням реальних суспільних потреб 1920-х – 1930-х рр., здійснено аналіз українського законодавства з цього питання;

уточнено:

– зміст та обсяг понять, що предметно застосовувалися у науковому дослідженні;

- інформацію про труднощі і протиріччя процесу створення системи захисту дитинства, організації мережі дитячих установ і виховної роботи в них, про влаштування подальшої долі дітей після випуску з дитячих будинків;

поглиблено:

– знання і сформовано уявлення про особливості протікання соціально-економічних та суспільно-політичних процесів 1920-х – 1930-х рр.;

– знання змісту нормативно-правових актів та інших документів органів влади СРСР/УСРР як історичних джерел з дослідження проблеми створення та діяльності державних комісій допомоги дітям;

– вивчення історичних умов формування організаційних структур та механізмів держави з надання допомоги дітям, створення державних комісій та громадських організацій для розв'язання цієї проблеми;

– знання про становище дитячого населення країни досліджуваного періоду;

удосконалено:

– теоретичні положення щодо особливостей застосування спеціальних (конкретно-наукових) методів аналізу письмових (архівних) джерел, нормативно-правових актів СРСР і УСРР/УРСР у ході дослідження створення державних комісій допомоги дітям в радянській Україні, їх повноважень, організаційної структури, а також форм та методів діяльності у 1920-х – 1930-х рр.;

– наукові уявлення про еволюцію організаційної структури створених радянською державою комісій допомоги дітям;

– знання про соціальну політику радянської влади та заходи з організації державної допомоги дітям через створення та діяльність профільних комісій;

– висновки про характер взаємодії органів радянської влади, державних та громадських організацій з питання надання допомоги дітям;

набули подальшого розвитку:

– актуалізація проблематики соціальної політики держави та її організаційних заходів у питаннях охорони дитинства;

– розширення напрямів дослідження соціальної політики УСРР/СРСР;

– питання вивчення діяльності державних органів та структур з організації надання допомоги незахищеним категоріям населення;

– характеристика форм і методів функціонування органів державної влади та управління УСРР.

12. Практичне значення дослідження Основні положення дисертації можуть бути використані в рамках подальших досліджень соціально-економічної історії України та історії повсякдення міжвоєнного періоду. Результати дослідження можуть мати прикладне значення – використовуватися при підготовці навчальних курсів з історії України, Росії, СРСР, історичного краєзнавства, джерелознавства, для укладення програм для закладів вищої та загальної середньої освіти.

13. Апробація результатів дослідження. Основні результати дослідження обговорювалася на розширених засіданнях кафедри історії України Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, на щорічних звітних засіданнях кафедри, міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях. Загальну концепцію дисертації відображено в доповідях і повідомленнях на: Міжнародній науково-практичній конференції «III Таврійські історичні наукові читання» (29–30 березня 2019 року, м. Київ); Міжнародній науково-практичній конференції «Пріоритетні напрями вирішення актуальних проблем суспільних наук» (18–19 жовтня 2019 року, м. Одеса); Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні тенденції розвитку суспільних наук в Україні» (8–9 листопада 2019 року, м. Київ); Міжнародній науковій конференції «Теорія та практика сучасної науки та освіти» (29–30 листопада 2019 року, м. Дніпро); Міжнародній науково-практичній конференції «Україна. Європа. Світ. Історія та сучасність» (6–7 грудня 2019 року, м. Київ); Міжнародній науково-практичній конференції «Рівень ефективності та необхідності впливу суспільних наук на розвиток сучасної цивілізації» (21–22 лютого 2020 року, м. Львів); Міжнародній науково-практичній конференції «V Таврійські історичні наукові читання» (2–3 квітня 2021 року, м. Київ); Міжнародній науково-практичній конференції «Науково-теоретичні аспекти вирішення глобальних проблем сучасності» (16–17 квітня 2021 р., м. Дніпро); Міжнародній науково-практичній конференції «Суспільні науки та сучасність: актуальні питання» (16–17 квітня 2021 року, м. Запоріжжя); XXI Всеукраїнській науковій конференції молодих учених «Актуальні проблеми природничих і гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених «Родзинка – 2019» (18–19 квітня, м. Черкаси); The 2nd International scientific and practical conference «Actual trends of modern scientific research» (August, 16–18, 2020 (Munich, Germany).

14. Результати дисертаційного дослідження. Основні положення дисертації викладено в 17 публікаціях, із них 4 статті – у наукових фахових виданнях України, 3 з яких включені до міжнародних наукометричних баз даних, 2 статті в іноземних виданнях, 1 з яких у науковому виданні, що входить до наукометричної бази даних Scopus, 8 – матеріали науково-практичних конференцій, 3 наукові праці, що додатково відображають результати дослідження.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

1. Білоконь А.С. Роль державних і громадських організацій у подоланні дитячої безпритульності та бездоглядності в УСРР 1920-х рр. *Гілея: науковий вісник*. 2019. Вип. 144. С. 16–20.
2. Білоконь А.С. Діяльність державних органів у боротьбі з дитячою безпритульністю та бездоглядністю в УСРР 1920-х рр. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського*. 2019. Том 30 (69) № 4. С. 13–19.
3. Білоконь А.С. Становлення нормативно-правової бази й організаційних основ державної допомоги дітям в УСРР 1920-х рр. *Старожитності Лукомор'я*. 2021. № 4 (7). С. 137–144.
4. Білоконь А.С. Допомога дітям УСРР закордонними організаціями у першій половині 1920-х рр. *Zaporizhzhia Historical Review*. 2021. Vol. 3–4(55–56). С. 397–403.

Статті у наукових виданнях інших держав

5. Чучалін О.П., Білоконь А.С. Організація державної допомоги безпритульним та безоглядним дітям в Українській СРР 1920-х рр. *Krakowskie Studia Małopolskie*. 2020. Nr 2 (26) S. 46–66.
6. Bilokon Anastasiia. The activities of public organizations in overcoming the child homelessness and neglect in the Ukrainian SSR in the 1920s. *Przegląd Nauk Historycznych*. 2020. Nr 2. S. 321–335.

Публікації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

7. Білоконь А.С. Поняття дитячої безпритульності 1920–1930-х рр. у дослідженнях сучасних українських науковців. *Актуальні проблеми природничих і гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених «Родзинка–2019»*: матеріали XXI Всеукраїнської наукової конференції молодих учених (Черкаси, 18–19 квітня 2019 р.). Черкаси: ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2019. С. 13–15.
8. Білоконь А.С. Державні органи влади у допомозі дітям в 1920–1930-х рр. *Пріоритетні напрями вирішення актуальних проблем суспільних наук*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 18–19 жовтня 2019 р.). Одеса: ГО «Причорноморський центр досліджень проблем суспільства», 2019. С. 6–10.
9. Білоконь А.С. Функціонування державних і громадських організацій у подоланні дитячої безпритульності та бездоглядності у 1920-ті роки.

Актуальні тенденції розвитку суспільних наук в Україні: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 8-9 листопада 2019 року). Київ: ГО «Київська наукова суспільствознавча організація», 2019. С. 6–10.

10. Білоконь А.С. Діяльність державних органів допомоги дітям в 1920-ті рр. *Теорія та практика сучасної науки та освіти: матеріали Міжнародної наукової конференції* (м. Дніпро, 29–30 листопада 2019 р.). Дніпро: СПД «Охотник», 2019. С. 195–197.

11. Білоконь А.С. Подолання дитячої безпритульності та бездоглядності в УСРР у 1920-х роках. *Україна. Європа. Світ. Історія та сучасність: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Київ, 6–7 грудня 2019 р.). Київ: Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, 2019. С. 14–18.

12. Білоконь А. С. Заходи громадських організацій УСРР у допомозі дітям 1920-х рр. *Рівень ефективності та необхідності впливу суспільних наук на розвиток сучасної цивілізації: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Львів, 21–22 лютого 2020 р.). Львів: ГО «Львівська фундація суспільних наук», 2020. С. 38–42.

13. Білоконь А.С. Охорона дитинства в СРСР та Європі у 1920–1930-х рр. *Науково-теоретичні аспекти вирішення глобальних проблем сучасності: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Дніпро, 16–17 квітня 2021 р.). Дніпро: НО «Відкрите суспільство», 2021. С. 5–10.

14. Білоконь А.С. Дитяча безпритульність та безоглядність в УСРР у 1920–1930-х рр. *Суспільні науки та сучасність: актуальні питання: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Запоріжжя, 16–17 квітня 2021 р.). Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2021. С. 41–45.

Опубліковані праці, які додатково відображають наукові результати дослідження

15. Білоконь А.С. Причини виникнення дитячої бездоглядності та безпритульності в радянській Україні в 1920-х рр. *III Таврійські історичні наукові читання: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Київ, 29–30 березня 2019 р.). Київ: Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, 2019. С. 5–10.

16. Білоконь А.С. Діяльність органів влади Української СРР в організації державної допомоги безпритульним та безоглядним дітям в 1920-х рр. *Actual trends of modern scientific research: materials of the 2nd International scientific and practical conference* (Munich, August 16-18, 2020). MDPC Publishing, Munich, Germany. 2020. S. 152–159.

17. Білоконь А.С. Державна допомога безпритульним та безоглядним дітям в УСРР в 1920-ті рр. *V Таврійські історичні наукові читання: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Київ, 2–3 квітня 2021 р.). Київ: Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, 2021. С. 9–12.

15. Структура, мова та стиль дисертації відповідають вимогам, що висуваються до дисертаційних робіт.

УХВАЛИЛИ:

Науковий рівень виконаного дослідження відповідає п.11 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567 (зі змінами) та вимогам щодо кандидатських дисертацій. Зміст роботи відповідає спеціальності 07.00.01 – історія України (032 Історія та археологія). Науково-дослідний апарат дисертації, список використаних джерел оформлені у відповідності з вимогами, які пред'являються до наукових праць.

Дисертація А.С. Білоконь пройшла необхідну апробацію і є самостійним завершеним дослідженням, а також оригінальною роботою, яка вирішує конкретну історичну проблему.

Виходячи із вищеназваного, фаховий семінар кафедри історії України і кафедри всесвітньої історії та методик навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини рекомендує дисертацію Анастасії Сергіївни Білоконь «Створення та діяльність державних комісій допомоги дітям (1920–1930-ті рр.)» для подання до розгляду у спеціалізовану вчену раду до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 032 Історія та археологія.

Голосували одноголосно.

Результати голосування:

«За» – 21.

«Проти» – 0.

«Утрималися» – 0.

Голова засідання

доктор історичних наук, професор

Кеміу

Світлана БІЛЯЄВА

Секретар

кандидат історичних наук, доцент

Віталій ТАЦІЄНКО

ОСОБИСТИЙ ПІДПИС	<i>Віталій Тацієнко</i>
Засвідчую	<i>Світлана Біляєва</i>
Завідувач канцелярії	<i>Світлана Біляєва</i>
УДПУ	<i>Світлана Біляєва</i>
" 24 "	09 200 1 р.